

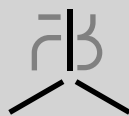

๑ ทศวรรษวิวัฒนาการสุขภาพ
พ.ศ. ๒๕๔๓ - ๒๕๕๓

บันทึก สิ่งดีๆ
ในสุขภาพ
จังหวัดเพชรบูรณ์

สานพลัง สร้างสุขภาพ:

บันทึก
สิ่งดีๆ ในสมัยเช้าสุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

ชื่อหนังสือ	บันทึก สิ่งดี ๆ ในสมัชชาสุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์
ผู้เรียบเรียง	วาสนา ทองใบ กรรณิการ์ สุจิตต์จันทร์ สมเกียรติ มิ่งขวัญ ธีรภัทร บัดชา ไพริน พรมถีน ปรียาพร ต่ายตามบุญ
พิมพ์ครั้งแรก	ธันวาคม ๒๕๕๓ จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม
จัดพิมพ์โดย	สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) อาคารสุขภาพแห่งชาติ เลขที่ ๘๘/๓๙ หมู่ที่ ๔ ตำบลลาดขัวญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐ โทรศัพท์ ๐๒ ๕๙๐ ๒๓๐๔ โทรสาร ๐๒ ๕๙๐ ๒๓๑๑ www.nationalhealth.or.th
ที่ปรึกษา	อำพล จินดาวัฒนะ กรรณิการ์ บรรเทงจิตร วิสุทธิ บุญญะโสภิต สุรพงษ์ พรหมเท้า ธงชัย จันทร์รุ่งเรือง สมบัติ บุญเลี้ยง
บรรณาธิการ	สุรศักดิ์ บุญเทียน ศิริธร อรไชย ธีรเชษฐ์ วุฒิมิคุณ สุวิมล มีแสง
ออกแบบและจัดพิมพ์	บริษัท วิกิ จำกัด ๓๒/๑๘๑ ซอยนวนลจันทร์ ๑๒ถนนนวลจันทร์ แขวงคลองกุ่ม เขตบึงกุ่ม กรุงเทพฯ ๑๐๒๔๐ โทรศัพท์ ๐๒ ๙๔๖ ๒๓๐๑-๓ โทรสาร ๐๒ ๙๔๖ ๒๓๐๔ http://wiki.co.th email ; info@wiki.co.th
ISBN	๙๗๘-๙๗๔-๒๓๖-๑๔๑-๗

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

วาสนา ทองใบ และคณะ, บันทึก สิ่งดี ๆ ในสมัชชาสุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์, --
นนทบุรี : สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ, ๒๕๕๓. ๖๐ หน้า.

๑. สุขภาพ. ๒. นโยบายสุขภาพ.

I. วาสนา ทองใบ. II. ชื่อเรื่อง.

๖๑๓

ISBN: ๙๗๘-๙๗๔-๒๓๖-๑๔๑-๗

บทบรรณาธิการ

"๑ ทศวรรษการเรียนรู้ สมัชชาสุขภาพเฉพาะพื้นที่"

๑ ทศวรรษวิชาสมัชชาสุขภาพเฉพาะพื้นที่ (๒๕๔๓ ถึง ๒๕๕๓) : สำหรับการนำแนวคิดกระบวนการสมัชชาสุขภาพมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนานโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วมในสังคมไทย

๑ ทศวรรษแห่งการเรียนรู้ : แกนนำ กลุ่มองค์กร เครือข่าย ต่างๆ ในพื้นที่ ผ่านร้อน ผ่านฝน ผ่านหนาว บางแห่งเดินได้ไกล บางแห่งเดินได้ช้า บางแห่งกำลังพัฒนา ขึ้นอยู่กับเหตุและปัจจัยของแต่ละพื้นที่ การขับเคลื่อนสมัชชาสุขภาพเฉพาะพื้นที่จึงไม่่ง่าย และเส้นทางเดินก็ไม่ได้โรยด้วยกลีบกุหลาบที่สวยงาม บางแห่งล้มลุกคลุกคลาน บางแห่งเลิกกันไป บางแห่งยังทนสู้เพื่ออุดมการณ์ที่ยิ่งใหญ่ ทุกย่างก้าวมีทั้งเสียงหัวเราะ ความภาคภูมิใจ และคำติชมผสมผสานกันไป และทุกจังหวะก้าวจึงเป็นบทเรียนที่ทรงคุณค่ายิ่งสำหรับการเรียนรู้เพื่อจะเดินต่อไปร่วมกันอย่างมั่นใจ

๑ ทศวรรษของบทเรียนและองค์ความรู้ : บทเรียนที่ท่านจะได้อ่านต่อไปนี้เป็นความพยายามของคนทำงานจริงในพื้นที่ได้สะท้อน ภาวความรู้ ความคิด ประสบการณ์ในการขับเคลื่อนสมัชชาสุขภาพผ่านเป็นตัวหนังสือให้ทุกท่านได้รับรู้และเรียนรู้ และเชิญชวนให้ทุกท่านเข้ามาร่วมเดินทางไปพร้อมกัน

๑ ทศวรรษของการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง : สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติในฐานะผู้เชื่อมประสานและหนุนเสริมการพัฒนากระบวนการสมัชชาสุขภาพ ขอชื่นชมและให้กำลังใจพี่ๆ เพื่อนๆ และน้องๆ ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนที่กำลังสร้างกระบวนการเรียนรู้ครั้งยิ่งใหญ่ที่จะถูกบันทึกไว้ในหน้าประวัติศาสตร์ของสังคมไทย และเชื่อมั่นว่า ในอนาคตสมัชชาสุขภาพจะเป็นเครื่องมือที่ทรงพลังเชื่อมโยงทุกภาคส่วนของสังคมมาร่วมกันใช้และร่วมกันพัฒนาเพื่อสุขภาวะที่สมบูรณ์ของสังคมไทยได้อย่างแท้จริง

ด้วยจิตคารวะ
สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ
ธันวาคม ๒๕๕๓

บันทึก สิ่งดีๆ ในสมัชชาสุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์

จัดทำโดย

เครือข่ายสมัชชาสุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์

๖

คำนำ

เอกสาร บันทึกสิ่งดี ๆ ในสมัชชาสุขภาพเพชรบูรณ์ฉบับนี้ เป็นการสรุปบทเรียนการทำงานสมัชชาสุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔-๒๕๕๓ ของจังหวัดเพชรบูรณ์ซึ่งได้รับการสนับสนุนการดำเนินงานจากสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) โดยสถาบันการเรียนรู้ภาคประชาสังคมจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นองค์กรที่ทำหน้าที่เชื่อมประสานภาคีเครือข่ายสุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์ทุกภาคส่วน จัดทำกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และจัดทำนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ สมัชชาสุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์ดำเนินงานโดยมีการวางแผน ทำความเข้าใจกับภาคีเครือข่ายจนเกิดกิจกรรมและแผนปฏิบัติการให้เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อันนำไปสู่ความเข้มแข็งของเครือข่ายเพื่อจัดทำนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ

เอกสารฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลและกระบวนการจัดสมัชชาสุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

คณะทำงาน ไคร่ขอบพระคุณภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ วิชาการ ภาคการเมือง ประชาชนชาวบ้าน เครือข่ายชุมชน ภาคประชาสังคม ภาคประชาชนและผู้มีส่วนร่วมสนับสนุนและจัดทำกระบวนการสมัชชาสุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์มาโดยตลอด

คณะกรรมการสมัชชาสุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์

ธันวาคม ๒๕๕๓

๒

สารบัญ

บทบรรณาธิการ	๓
คำนำ	๗
บทที่ ๑ แนวคิด...ทิศทาง...กระบวนการสมัชชาสุขภาพ จังหวัดเพชรบูรณ์	๑๓
ความหมายของคำว่า “สมัชชาสุขภาพ”	๑๖
สมัชชาสุขภาพในพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ	๑๗
หลักคิดและแนวทางในการดำเนินงาน	๒๒
บทที่ ๒ ก้าวอย่าง...พัฒนาการของสมัชชาสุขภาพ จังหวัดเพชรบูรณ์	๒๗
บทที่ ๓ สมัชชาสุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์	๓๕
ร่าง พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.	๓๕
กระบวนการสมัชชาสุขภาพ มีการจัดตั้งกลไก การทำงาน ทั้ง ๓ ภาคส่วน	๓๖
เกษตรปลอดสารอาหารปลอดภัย	๓๗
ครอบครัวอบอุ่น	๓๙
การผลักดันข้อเสนอสู่การปฏิบัติ	๔๑
การทำบันทึกข้อตกลง MOU	๔๒
ธรรมนูญสุขภาพตำบลดงมูลเหล็ก	๔๒
กระบวนการสมัชชาสุขภาพ ว่าด้วย ธรรมนูญสุขภาพ ตำบลดงมูลเหล็ก	๔๓

บทที่ ๔	องค์ประกอบความสำเร็จ.....	๔๕
	สถาบันการเรียนรู้ภาคประชาสังคมจังหวัดเพชรบูรณ์	๔๕
	เครือข่ายที่ปรึกษาและสนับสนุน	๔๘
	แกนนำเครือข่ายสถาบันการเรียนรู้ภาคประชาสังคม จังหวัดเพชรบูรณ์	๕๒
บทที่ ๕	บทส่งท้าย...และพัฒนาต่อเนื่อง	๕๕

นโยบายสาธารณะคืออะไร ?

“ทิศทางหรือแนวทางที่สังคมโดยรวมเห็นว่า หรือเชื่อว่าควร
จะดำเนินการไปในทิศทางนั้น”

นโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ (Healthy Public Policy)
องค์การอนามัยโลกได้ให้ความหมายของ “นโยบายสาธารณะเพื่อ
สุขภาพ” ไว้ว่า หมายถึง

“นโยบายสาธารณะต่าง ๆ ที่แสดงความห่วงใยอย่างชัดเจน
ในเรื่องสุขภาพ พร้อมทั้งจะรับผิดชอบต่อผลกระทบทางสุขภาพที่
อาจเกิดขึ้นจากนโยบายนั้น ขณะเดียวกันก็เป็นนโยบายที่มุ่งสร้าง
เสริมสิ่งแวดล้อม ทั้งทางสังคม และกายภาพที่เอื้อต่อการมีชีวิตที่มี
สุขภาพดีและมุ่งให้ประชาชนมีทางเลือกที่ก่อให้เกิดสุขภาพดีได้” นั้น
หมายความว่า การดำเนินนโยบายสาธารณะต่าง ๆ จำเป็นต้องให้
ความสำคัญกับสุขภาพ

สมัชชาสุขภาพคืออะไร?

“สมัชชาสุขภาพ” หมายถึง

กระบวนการที่ให้ประชาชนและหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องได้
ร่วมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และเรียนรู้อย่างสมานฉันท์ เพื่อนำไปสู่
การเสนอแนะนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ หรือความมีสุขภาพของ
ประชาชน โดยจัดให้มีการประชุมอย่างเป็นระบบและอย่างมีส่วนร่วม

กระบวนการสร้างนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพที่ดี ต้อง
เกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในสังคม ในการร่วม
แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ความรู้ต่างๆ ร่วมกันถกเถียง ปรึกษา
หารือเพื่อกำหนดทิศทาง แนวนโยบาย ร่วมดำเนินการ ร่วมติดตาม
ร่วมปรับปรุงแก้ไข และร่วมกันพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จนทุกฝ่ายใน
สังคม รู้สึกว่าเป็นเจ้าของนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพนี้ร่วมกัน
นโยบายสาธารณะเช่นนี้ จึงเป็น “การสร้างนโยบายที่มีชีวิต”

(อำพล จินดาวัฒนะ. ๒๕๓๗)

บทที่ ๑

แนวคิด...ทิศทาง...กระบวนการ

สัมมนาสุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์

คุณภาพแห่งชีวิต   ปฏิทินแห่งความหวัง
จากครรภ์มารดาถึงเชิงตะกอน   ไปให้ถึงซึ่งจินตนาการ

“คนไทยต้องการความคิดใหม่และจินตนาการใหม่เกี่ยวกับสุขภาพ จึงสร้างสุขภาพได้ ความคิดเก่าและจินตนาการเก่าไม่สามารถสร้างสุขภาพได้จริง และก่อความเสียหายอย่างร้ายแรง เมื่อนึกถึงคำว่า สุขภาพ เรามักเห็นภาพโรงพยาบาล มดหมอ หนูกยา เท่านั้น.... ระบบสุขภาพของเราจึงเป็นระบบตั้งรับ คือ รอให้ผู้คนสุขภาพเสียหรือเจ็บป่วยเสียก่อนแล้วจึงค่อยมาโรงพยาบาล ทำให้คนไข้ท่วมทับสังคมสนใจแต่การทุ่มทรัพยากรลงไปในการสร้างโรงพยาบาลเท่าไรก็ไม่พอ....แต่คนไทยยังเจ็บป่วยล้มตายโดยไม่จำเป็น เหลือคณานับ.... ถ้าสุขภาพยังเป็นอย่างนี้ต่อไปเราจะวิ่งเข้าสู่สภาวะวิกฤตมากขึ้นเรื่อยๆ นั่นคือ เงินหมด แต่มาสามารถทำให้คนไทยมีสุขภาพดี และได้รับบริการเป็นที่พอใจ เป็นที่ลำบากทั้งประชาชนและผู้ให้บริการ” เราแต่ละคนมีชีวิตเป็นของตนเอง เหมือนกับช่างปั้นมีดินเหนียวอยู่ในมือ จะปั้น และแต่งเติมให้เป็นรูปใดก็ได้ตามประสงค์ เราจะปั้นชีวิตของเราให้เป็นรูปใดนั้น อยู่ที่เงื่อนไขสำคัญว่า เรามีอุดมคติหรือไม่ และอุดมคตินั้นเป็นอย่างไรด้วย ขอให้ลองมองชีวิตเหมือนช่างปั้น

มองก่อนดินเหนียวในมือ ด้วยความตั้งใจที่จะปั้นสิ่งที่สวยงามที่สุดให้
แก่โลกด้วยความปรารถนาที่จะให้ มีอะไรจะมากอบกอบจากโลก ใช้แรง
กายใจ ความเพียร และสติปัญญาทำชีวิตให้เป็นประโยชน์มากที่สุด

มนุษย์แต่ละคนถ้ามีการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า หรือมีวิถี
ชีวิตที่ถูกต้อง ย่อมมีศักยภาพมาก สามารถเรียนรู้ เข้าใจและทำสิ่ง
ต่างๆ ที่ดีกว่าให้เกิดขึ้นได้ ดังมีคำกล่าวที่ว่า “เราเปลี่ยนโลกได้”

แต่ละคนมีวิถีชีวิตของตนเอง **วิถีชีวิต คือ การเรียนรู้ การ
เรียนรู้ คือ วิถีชีวิต คือสุขภาพ** ดังนั้น **วิถีชีวิต การเรียนรู้ และ
สุขภาพ จึงกลายเป็นเรื่องเดียวกัน และเป็นเรื่องของทุกคน**

อุดมคติความเป็นคนสมบูรณ์ คือ การมีความรู้คู่ปฏิบัติการ
หรือทำการทุกอย่างด้วยความรู้ ผู้ที่มีความรู้พร้อมใช้ได้ทันที ย่อม
สามารถดำเนินชีวิตอย่างเต็มเปี่ยมสมบูรณ์ ในชีวิตของบุคคลเช่นนี้
ความรู้ ความคิด และการกระทำ ไม่ได้แยกจากกันแต่ผสมผสานกลม
เกลียวเป็นอันหนึ่งอันเดียว บนวิถีทางดำเนินอันราบรื่น ปราศจาก
ปัญหา ชีวิตมนุษย์มีคุณค่าเพราะมีความหมาย ทั้งในแต่ละขณะ แต่ละ
วัน และสรุปรวบยอด เราล่วงรู้และปฏิบัติสอดคล้องความหมายได้
เพียงใด ชีวิต ก็สมบูรณ์ได้เพียงนั้น

ชีวิตและการเรียนรู้ เป็นระบบที่เราสามารถสร้างให้เกิด
ขึ้นได้ด้วยพลังปัญญาของทั้งสังคม เริ่มต้นจากการเชื่อมโยงผู้คนทั้ง
หลากหลาย สร้างความเข้าใจร่วมกันถึงระบบสุขภาพที่พึงปรารถนา
เปลี่ยนแปลงแก้ไขทุกองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพด้วยบทบาท
และความรับผิดชอบของแต่ละคน แต่ละส่วน ทั้งภาคสังคม วัฒนธรรม
สิ่งแวดล้อม การศึกษา เศรษฐกิจ และการเมือง ซึ่งทั้งหมดนี้เป็น

กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นจะต้องเกิดขึ้นทั่วทั้งสังคม เชื่อมโยงกันในทุก ๆ ส่วน และมีส่วนร่วมให้ขับเคลื่อนไปพร้อมกันทั้งระบบ

สุขภาพเป็นสิ่งที่มนุษย์ปรารถนา สุขภาพจึงอยู่ในฐานะเป็นอุดมคติ หรืออุดมการณ์ของมนุษย์ ที่จะกระตุ้นจินตนาการใหม่ เพื่อกระตุ้นให้มนุษย์มีความพากเพียร และสร้างปัญญาที่จะให้ถึงสภานั้น สภานั้นเป็นความสงบเย็น (นิพพาน) เป็นความสุข เป็นความมีอิสระ และมีความสัมพันธ์กันด้วยดีของทุกสรรพสิ่ง

ในการสร้างความคิดใหม่และจินตนาการใหม่ ต้องคำนึงถึงนิยามของคำว่า **“สุขภาพ”** ที่หมายถึง สุขภาวะที่สมบูรณ์ทั้งทางกาย ทางจิต ทางสังคม และทางจิตวิญญาณ อันเป็นคำนิยามที่ลึกซึ้งและกว้างขวางที่สุด ไม่มีอะไรเกิดจากนี้อีกแล้ว สิ่งที่มนุษย์ปรารถนาที่สุดคือ ความสุข แต่ก็ไม่ค่อยจะได้รับ หรือไม่ใช่ **“สุขภาวะที่สมบูรณ์”** มนุษยชาติยังไม่เคยประสบ **“สุขภาวะที่สมบูรณ์”** เพราะขาดความคิดที่สมบูรณ์

สังคมไทยในอดีตได้เปลี่ยนเป็นสังคมสมัยใหม่ทำให้ระบบเดิมไม่สามารถรองรับ ปรับเปลี่ยน และแก้ปัญหาที่เกิดจากความเปลี่ยนแปลงในสังคมไทยได้ ดังนั้นหากคนไทยทุกคนแสดงศักยภาพของตน เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง ต่อผู้อื่น ให้เกิดความพอเหมาะ พอดีพอเพียง จะเกิดเป็นระบบที่เอื้อต่อสุขภาพ เราต่างประจักษ์ร่วมกันว่าชีวิตที่ดำรงอยู่อย่างมีคุณค่าและมีความสุข คือ เป้าหมายที่ทุกคนปรารถนา ดังนั้นการมีส่วนร่วมสร้างสังคมแห่งสุขภาพ จึงนำความสุขมาสู่เรา และก่อเกิดพลังเป็นสมานภาพที่ขับเคลื่อนสังคมและนำเราทุกคนไปสู่ความสุขที่แท้จริงร่วมกัน

การเคลื่อนไหวปฏิรูประบบสุขภาพอย่างเป็นทางการ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ บนฐานคิดสำคัญ คือ เน้นการป้องกันโรค และปัจจัยที่คุกคามสุขภาพ และสร้างเสริมสุขภาพ ปรับระบบคิดและระบบโครงสร้างการทำงานให้เป็นองค์รวม กระจายบทบาทและเสริมสร้างศักยภาพให้กับประชาชน ชุมชน และสังคมได้ร่วมกันรับผิดชอบดูแลสุขภาพตั้งแต่ระดับพฤติกรรมส่วนบุคคลไปจนถึงระดับการร่วมกำหนดนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ และร่วมบริหารจัดการระบบสุขภาพของชุมชน ท้องถิ่น และระดับประเทศ โดยคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้สำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ (สปรช.) ภายใต้การกำกับของคณะกรรมการการปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ (คปรส.) ประสานงานกับทุกภาคส่วนในสังคม โดยมีเป้าหมาย (ระยะสั้น) ในการจัดทำพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งภารกิจของ สปรช. ได้ก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของประชาคมร่วมกับภาครัฐ และภาคเอกชนจนทำให้เกิดแนวคิดการพัฒนานโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วม (Participatory Healthy Public Policy: PHPP) หรือที่เรียกว่า “*สมัชชาสุขภาพ*” ขึ้น

ความหมายของคำว่า “*สมัชชาสุขภาพ*”

ในประเทศไทย คำว่า “*สมัชชาสุขภาพ*” ถูกใช้เป็นชื่อเรียกกลุ่มเคลื่อนไหวหรือขบวนการประชาชนมานานนับสิบปี สังคมไทยจะคุ้นเคยกับคำว่า “*สมัชชาคนจน*” “*สมัชชาเกษตรกรรายย่อย*” และ “*สมัชชาเช็อน*” เป็นต้น ซึ่งทำให้ภาพลักษณ์ต่อสาธารณะและความหมายของสมัชชาถูกแปลในเชิงการเรียกร้อง เนื่องจากกิจกรรมที่ปรากฏต่อสังคม

มักจะอยู่ในรูปของการก่อกบฏ เรียกร้อง กดดัน ทวงสิทธิ์ หรือการยื่นข้อเสนอต่อร์ัฐบาล ในเรื่องความเดือดร้อนหรือปัญหาต่าง ๆ

สมัชชาสุขภาพในพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ

สมัชชาสุขภาพ ถูกกำหนดให้เป็นกลไกหลักในร่างพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. .... โดยได้ให้ความหมายของสมัชชาสุขภาพว่า หมายถึง กระบวนการจัดประชุมที่ให้ทุกฝ่ายได้ร่วมเรียนรู้ทำให้ปัญญาและสมานฉันท์โดยมีการจัดประชุมอย่างเป็นระบบและมีส่วนร่วมเพื่อนำไปสู่การมีสุขภาวะ ซึ่งหลังจากที่พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้มีผลบังคับใช้แล้วตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ สมัชชาสุขภาพ จึงถูกกำหนดให้เป็นเครื่องมือสำคัญในพระราชบัญญัติดังกล่าวในการพัฒนานโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพอย่างมีส่วนร่วม โดยได้ให้ความหมายของ **สมัชชาสุขภาพ** ว่าเป็น กระบวนการที่ให้ประชาชนและหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องได้ร่วมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และเรียนรู้อย่างสมานฉันท์ เพื่อนำไปสู่การเสนอแนะนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ หรือความมีสุขภาพของประชาชน โดยจัดให้มีการประชุมอย่างเป็นระบบและอย่างมีส่วนร่วม ทั้งนี้ได้แบ่งสมัชชาสุขภาพออกเป็น ๓ รูปแบบ คือ (๑) สมัชชาสุขภาพเฉพาะพื้นที่ (๒) สมัชชาสุขภาพเฉพาะประเด็น และ (๓) สมัชชาสุขภาพแห่งชาติ

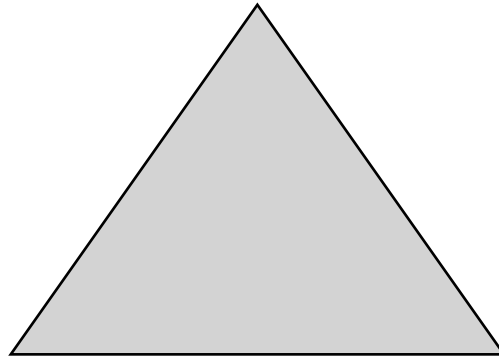
วัตถุประสงค์ที่สำคัญของสมัชชาสุขภาพ คือ การเปิดพื้นที่สาธารณะทางสังคมอย่างกว้างขวางและหลากหลาย เพื่อให้ฝ่ายต่าง ๆ ในสังคม ได้มีพื้นที่ในการพบปะ พูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วม

กัน เพื่อค้นหาทางออกร่วมกัน หรือการมีข้อเสนอในการปฏิรูปต่อฝ่าย
ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่แลกเปลี่ยนกัน หรือมีข้อเสนอเชิงนโยบาย
ที่มุ่งหวังให้เกิดการผลักดันไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้เกิดสุขภาวะรวมทั้ง
การนำไปสู่การพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ ที่ดีงาม

การพัฒนาสมัชชาสุขภาพ ได้นำเอายุทธศาสตร์ “สามเหลี่ยม
เขยื้อนภูเขา” มาประยุกต์ใช้เป็นพื้นฐานในการขับเคลื่อนกระบวนการ
และกลไกในการทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งองค์ประกอบของ
ยุทธศาสตร์สามเหลี่ยมเขยื้อนภูเขา ปรากฏตามภาพที่ ๑

๑. การสร้างความรู้หรือการทำงานวิชาการ

(ภาควิชาการ/วิชาชีพ)

๒. การเคลื่อนไหวทางสังคม

(ภาคประชาสังคม)

๓. การเชื่อมโยงทางเมือง

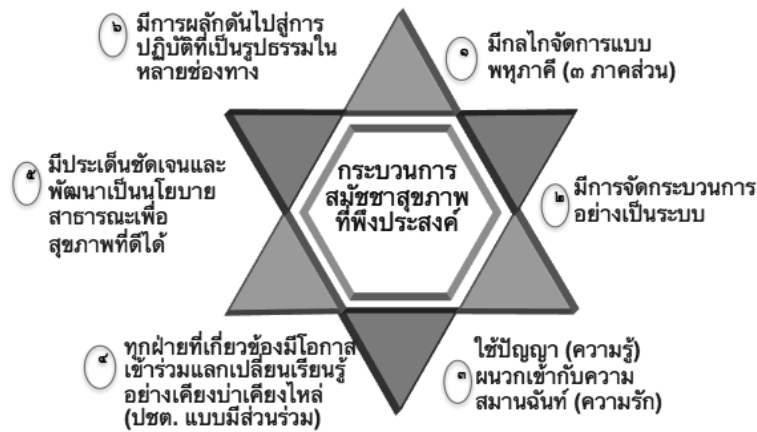
(ภาคการเมือง/ราชการ)

ภาพที่ ๑ แสดงองค์ประกอบของยุทธศาสตร์สามเหลี่ยมเขยื้อนภูเขา

(ศ.นพ.ประเวศ วะสี)

การประยุกต์ใช้ยุทธศาสตร์ “สามเหลี่ยมเขยื้อนภูเขา” ภายใต้สถานการณ์ที่มีความแตกต่างกันนั้น จะเริ่มจากยุทธศาสตร์ในมุมใดก่อนก็ได้ แต่จะขาดเสียมุมใดมุมหนึ่งไม่ได้ จะต้องครบทั้งสามมุมจึงจะทำให้เกิดกลไกและกระบวนการที่เสริมพลัง (synergy) ซึ่งกันและกันอย่างมีประสิทธิภาพและนำไปสู่ประสิทธิภาพสูงสุดในการพัฒนานโยบายสาธารณะ

สมัชชาสุขภาพที่พึงประสงค์

สมัชชาสุขภาพที่พึงประสงค์ ประกอบด้วยหลักการ ๖ ข้อ ดังนี้

ข้อที่ ๑ กลไกการจัดการแบบพหุภาคี คือมี ๓ ภาคส่วน ประกอบด้วย ภาควิชาการ/วิชาชีพ ภาคประชาสังคม ภาคการเมือง/ราชการ ต้องดึงเข้ามาร่วมเสริมพลัง เป็นการเรียนรู้และทำงานร่วมกัน

ข้อที่ ๒ การจัดกระบวนการอย่างเป็นระบบ คือ มีกระบวนการเตรียมการ เตรียมประเด็นวิชาการเพื่อให้ได้มีมติไปผลักดันเรื่องต่างๆ

ข้อที่ ๓ ใช้ปัญญา (ความรู้) ผนวกเข้ากับความสัมพันธ์ (ความรัก) คือ มีความสัมพันธ์เป็นที่ตั้ง ไม่รังเกียจเด็ดฉันท ไม่แบ่งค่าย

ข้อที่ ๔ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีโอกาสเข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่างเคียงบ่าเคียงไหล่ เป็นประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

ข้อที่ ๕ ประเด็นชัดเจนและพัฒนาเป็นนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพที่ดีได้ ประเด็นชัดไม่จำเป็นต้องเป็นประเด็นใหญ่ เริ่มจากประเด็นเล็กได้ มีกระบวนการหาประเด็นร่วมกันแล้วมีการพัฒนาเป็นนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพที่ดี

ข้อที่ ๖ ผลักดันไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมในหลายช่องทาง การผลักดันไปสู่ความสำเร็จเป็นหน้าที่ร่วมกันของทุกฝ่าย

จังหวัดเพชรบูรณ์มีทุนทางสังคม ในการทำงานภาคประชาชนและประชาสังคม ตั้งแต่การมีกลุ่มเครือข่ายพัฒนาประชาคมคนเพชรบูรณ์ โดยมี

ผศ.ธงชัย จันทร์รุ่งเรือง แห่งมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
เป็นแกนนำเพื่อน SIF

นายสมพล พิธิยากุล เครือข่ายเพื่อน SIF

นายสุรพงษ์ พรหมเท้า เครือข่ายสโมสรต้นแบบ

ดาบตำรวจศรีสุข ภิชัย เครือข่ายสื่อสมาคมสมาพันธ์จังหวัด
เพชรบูรณ์

นายพีระพล เนตรทิพย์ สำนักงานเกษตร อำเภอเมือง
เพชรบูรณ์
ผศ.วิวัฒนา มหาราช เครือข่ายพัฒนาประชาคม
คนเพชรบูรณ์
นายสุพล พูลพิพัฒน์ เครือข่ายสมัชชาประชาธิปไตย
เพชรบูรณ์
นายปรีดา สุขสมบูรณ์ เครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชน
เมือง
ว่าที่ร้อยโท วีระ จั๊ยหนองเมือง เครือข่ายธุรกิจชุมชน
นางสาววาสนา ทองใบ เครือข่ายสมัชชาเด็กและเยาวชน
นางสาวรัญลักษณ์ ดังกาใจ ผู้ประสานงานคณะทำงาน

เป็นคณะทำงานโครงการวิจัยสาธารณะท้องถิ่นน่าอยู่ของคน
เพชรบูรณ์ โดยการสนับสนุนจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้าง
เสริมสุขภาพ (สสส.) เพื่อศึกษาความเป็นชีวิตสาธารณะและท้องถิ่น
น่าอยู่ของชาวจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยอาศัยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้
เกิดแนวความรู้ที่จะนำมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเองและชุมชน
ให้เข้มแข็ง ประชาชนตระหนักต่อกระบวนการมีส่วนร่วมและสุขภาพ
ของตนเอง ผนวกกับสำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ (สปรช.)
สนับสนุนให้มีการจัดกระบวนการสมัชชาสุขภาพจังหวัดเพื่อสร้าง
กระบวนการมีส่วนร่วมในการยกวางและผลักดัน พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ
ปี พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๗ โดยผู้ประสานงานปีแรก คือ คุณวรรณภา
สิทธิราช นักวิชาการสาธารณสุข ชำนาญการ และ คุณศิริศักดิ์ จันทร์ดี

นักวิชาการสาธารณสุข ชำนาญการ โดยมีแนวคิดและความเข้าใจต่อกระบวนการร่าง พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ คือ การมีส่วนร่วม จึงปรึกษากับ ผศ.ธงชัย จันทร์รุ่งเรือง แกนนำประชาคมคนเพชรบูรณ์ ซึ่งท่านมีความเชื่อมั่นและให้ความสำคัญต่อกระบวนการมีส่วนร่วม เนื่องจากเรื่องสุขภาพเป็นเรื่องของทุกคน ถ้าหากสามารถสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพของตนเอง และชุมชน จะสามารถสร้างสุขภาพที่ดีให้กับตนเองและสังคมได้ ดังนั้นในการดำเนินการในระยะแรกจึงให้ความสำคัญต่อการสร้างวิทยากรกระบวนการ จำนวน ๖๐ คน ซึ่งเป็นแกนนำเครือข่าย องค์กรชุมชนคนเพชรบูรณ์ สโมสรงานต้นแบบ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพชรบูรณ์ และโรงพยาบาลเพชรบูรณ์

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ คณะทำงานสมัชชาสุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์ แกนนำ ผศ.ธงชัย จันทร์รุ่งเรือง จึงเรียนเชิญ รองผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์ในขณะนั้น คือ ท่านดิเรก ถึงฝั่ง เป็นประธานสมัชชาสุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์ ปีต่อมา ท่านเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์ จึงมอบ ดร.ปรีชา เรืองจันทร์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นประธานสมัชชาสุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์ และท่านยังคงให้คำปรึกษาและเข้าร่วมกระบวนการสมัชชาสุขภาพเพชรบูรณ์อย่างสม่ำเสมอ ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่งเป็น สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดนนทบุรี

หลักคิดและแนวทางในการดำเนินงาน

๑. **หลักดำเนินงานอย่างเป็นระบบ** ให้ความสำคัญกับการทำงานบนฐานข้อมูล องค์กรความรู้ และภูมิปัญญา ผ่านกระบวนการ

นโยบายสาธารณะที่มีความชัดเจนเป็นไปได้ สอดคล้องกับสถานการณ์ หรือสภาพปัญหาของแต่ละพื้นที่/ประเด็นอย่างเป็นพลวัต

๒. หลักยึดหยุ่น เปิดกว้างและหลากหลาย ให้ความสำคัญกับกระบวนการ ขั้นตอน วิธีการต่าง ๆ ที่ยึดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม และเปิดกว้างให้กับทุกภาคส่วนได้เข้าถึงสมัชชาสุขภาพ

๓. หลักมีส่วนร่วม ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในสังคม ในระดับที่เหมาะสม อย่างมีศักดิ์ศรี ตามยุทธศาสตร์สามเหลี่ยมเขยื้อนภูเขา ได้แก่ ฝ่ายการเคลื่อนไหวสังคม (ภาคประชาสังคม ภาคประชาชน ชุมชนและสังคม) ฝ่ายสร้างองค์ความรู้ (ภาควิชาการและวิชาชีพ) ฝ่ายการเมืองและราชการ (ภาคการเมือง ภาคราชการทั้งสองกลางและท้องถิ่น)

๔. หลักเรียนรู้แลกเปลี่ยนอย่างบูรณาการ ให้ความสำคัญกับการใช้สมัชชาสุขภาพเป็นเครื่องมือในการสร้าง “กระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน” ของคนในสังคม โดยการมีส่วนร่วมกันปฏิบัติ และเรียนรู้จากการปฏิบัติร่วมกัน ทุกฝ่ายร่วมกันเป็นเจ้าของหรือเป็นเจ้าของภาพร่วมกันแบบพหุภาคี

๕. ปรับกระบวนการทัศน์เรื่องสุขภาพ เปรียบเป็นแนวทางพื้นฐานที่จำเป็นที่จะสร้างโดยมุ่งเน้นปรับเปลี่ยนทัศนคติที่มีต่อเรื่องสุขภาพของทุกฝ่ายที่มาร่วมว่าไม่ใช่เป็นเพียงเรื่องสาธารณสุข ไม่ได้เป็นหน้าที่ของบุคลากรทางการแพทย์เท่านั้น แต่เป็นเรื่องสุขภาพจะเป็นเรื่องคุณภาพชีวิตในมิติทั้งกาย จิต สังคม จิตวิญญาณ และปัญญา โดยครอบคลุมไม่เพียงเฉพาะปัจเจกบุคคล แต่ครอบคลุมไปถึงครอบครัว ชุมชน และสาธารณะ การดำเนินงานเพื่อนำไปสู่

สุขภาพะ จึงเป็นบทบาทของทุกคน ทุกภาคี ทุกหน่วยงาน

๖. ขับเคลื่อนสังคมด้วยพลัง INN

I คือ Individual หรือพลังแห่งความเป็นปัจเจกชนที่มีจิตสำนึก
สาธารณะ มีพลังของสองมือที่สามารถสร้างสรรค์ที่ดั่งามเพื่อเปลี่ยน
โลกรอบ ๆ ตัว

N คือ Node หรือการรวมตัวเป็นกลุ่มชมรม องค์กรอาสา
ต่าง ๆ ที่มีวัตถุประสงค์ร่วมกันที่สร้างสังคมที่ดีกว่าในมิติด้านต่าง ๆ
ตามที่ตนเองถนัด ให้เกิดเป็นหน่ออ่อนแห่งความดีงามที่พร้อมจะผุด
ขึ้นทั่วทุกพื้นที่ในสังคม จะช่วยให้เกิดกัลยาณมิตรและพลังในการทำสิ่ง
ดี ๆ ให้สังคมมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง สะสมองค์ความรู้ ประสบการณ์
มุมมองต่อการแก้ปัญหา ลงทำงานจริงต่อประเด็นที่สนใจด้วยหัวใจ
ของจิตอาสา

N คือ Network หรือหากมีการรวมตัวเป็นเครือข่ายของ
หน่ออ่อนแห่งการทำความดีทั่วไปในสังคม เชื่อมต่อระหว่างกลุ่ม
นำพลังแห่งเครือข่ายไปขับเคลื่อนให้เกิดนโยบายสาธารณะที่ดี สร้าง
วัฒนธรรม ค่านิยมใหม่ในสังคมที่เหมาะสม สร้างระบบตาข่ายแห่ง
มนุษยธรรมรองรับผู้ที่ด้อยโอกาสหรืออยากลำบากกว่า ความเป็น
เครือข่ายจะเป็นพลังแนวราบที่ยืดหยุ่นแต่ทรงพลัง ไม่ติดกรอบแห่ง
อำนาจ เช่นพรรคการเมืองไม่ติดกรอบของระเบียบและสายการบังคับ
บัญชา เช่นระบบราชการ ไม่ติดกรอบแห่งผลประโยชน์ เช่นองค์กร
ทางธุรกิจ เป็นพลังที่พร้อมรวมตัวอย่างเหนียวแน่น หรือแยกกัน
สร้างสรรค์ตามแต่สถานการณ์จะเรียกร้อง

๗. **เติบโตต่อยอดจากรากฐานเดิม** การขับเคลื่อนงาน
สุขภาวะมิได้เริ่มต้นใหม่หรือนับหนึ่งมาจากเครือข่าย หากทว่าเป็นการ
ต่อยอดทุนทางสังคม ที่มีอยู่เดิม เช่น กลุ่มพัฒนาประชาชน องค์กร
ชุมชนคนเพชรบูรณ์ สโมสรงานต้นแบบ ชมรมสร้างเสริมสุขภาพ
มะขามหวานเพชรบูรณ์ มาร่วมมือกันขับเคลื่อนงานสร้างสุขภาวะ

เป้าหมายของการจัดสมัชชาสุขภาพ

๑. เพิ่มความเข้มแข็งของเครือข่าย
๒. เชื่อมร้อยเครือข่าย
๓. สร้างนโยบายสาธารณะด้านสุขภาพ
๔. เกิดกลไกขับเคลื่อนสมัชชาสุขภาพในพื้นที่
๕. เกิดแผนสุขภาพระดับตำบลและจังหวัด

ยุทธศาสตร์ในการทำงานของคณะทำงาน

๑. ประสานภาคีเครือข่ายสุขภาพ
๒. การสื่อสารสาธารณะ
๓. ต้นทุนชุมชนดั้งเดิม
๔. พื้นที่รูปธรรม
๕. สมัชชาสุขภาพ

๒๖

บทที่ ๒

ตัวอย่าง...พัฒนาการของสมัชชาสุขภาพ จังหวัดเพชรบูรณ์

อาจกล่าวได้ว่า ในช่วงเริ่มต้นกระบวนการสมัชชาสุขภาพ
จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อจัดทำนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพในพื้นที่
นั้น มีจุดเริ่มต้นจากภาคประชาสังคมที่เข้มแข็งในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ใน

รูปแบบของกลุ่มบุคคล
พัฒนาการเป็นสโมสรงาน
ต้นแบบ จนกระทั่งเป็น
สถาบันการเรียนรู้ภาค
ประชาสังคมจังหวัด
เพชรบูรณ์ ทำหน้าที่เป็น
องค์กรเลขานุการในการ

ดำเนินงานสมัชชาสุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยมีแนวคิดในการ
ดำเนินงานตามยุทธศาสตร์สามเหลี่ยมเขยื้อนภูเขา ที่เน้นการ
เชื่อมโยง ๓ ประสานระหว่างการสร้างและใช้ความรู้ การเคลื่อนไหว
ทางสังคมเชื่อมโยงเข้ากับภาคการเมืองหรือภาครัฐ โดยหวังว่า การ
ทำงานผ่านกระบวนการนี้จะทำให้เกิดสุขภาวะ ทั้งในขณะดำเนินการ
และเกิดเห็นผลลัพธ์ของการดำเนินการ กระบวนการสมัชชาสุขภาพ
จังหวัดเพชรบูรณ์ มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง กล่าวคือ

ปี ๒๕๔๔-๒๕๔๗ มีส่วนร่วมในการยกร่างและผลักดัน
พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ

ปี ๒๕๔๗ สัมมนาสุขภาพเฉพาะพื้นที่ ว่าด้วยเกษตรปลอด
สาร อาหารปลอดภัย

ปี ๒๕๔๘ สัมมนาสุขภาพเฉพาะประเด็น ว่าด้วยสภาวะการณ
เด็กและเยาวชน ครอบครัวอบอุ่น

ปี ๒๕๔๙ สัมมนาสุขภาพเฉพาะประเด็น ว่าด้วยการพัฒนา
ครอบครัวบนฐานเศรษฐกิจพอเพียง

ปี ๒๕๕๐ สัมมนาสุขภาพเฉพาะพื้นที่ สรุบทเรียน

ปี ๒๕๕๑ สัมมนาสุขภาพเฉพาะพื้นที่ ว่าด้วยการจัดการ
ลุ่มน้ำแบบมีส่วนร่วม

ปี ๒๕๕๒ สัมมนาสุขภาพเฉพาะพื้นที่ ว่าด้วยธรรมนูญสุขภาพ
ตำบล และสัมมนาสุขภาพตำบลนาป่า ว่าด้วยเกษตรปลอดภัยใส่ใจ
สุขภาพ

ปี ๒๕๕๓ สัมมนาสุขภาพเฉพาะพื้นที่ ว่าด้วยธรรมนูญ
สุขภาพตำบลดงมูลเหล็ก

๒๕๔๔-๒๕๔๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
รพ.เพชรบูรณ์
สสจ.จังหวัดเพชรบูรณ์
ปราชญ์ชาวบ้าน

เครือข่ายประชาสังคม ๑๑ อำเภอ
เครือข่ายองค์กรชุมชน คน
เพชรบูรณ์ ๑๑ อำเภอ
เครือข่ายสร้างสุขภาพ
ชมรมวิ่ง ชมรมจักรยาน
สมุนไพรร
สมาคมสมาพันธ์
สื่อสารมวลชน

**สมัชชา
สุขภาพ
ระดับจังหวัด**

นโยบาย

- ข้อเสนอและสาระในการ
ยกร่างและผลักดัน พ.ร.บ.
สุขภาพแห่งชาติ
- สิ่งดีดีในการสร้างสุขภาพ
- กระแสสร้างสุขภาพนำ
การซ่อมสุขภาพ
- เกิดข้อเสนอ และการขับ
เคลื่อนนโยบายสาธารณะ
ด้านสุขภาพประเด็น
เกษตรปลอดภัยและ
ภูมิปัญญาท้องถิ่นสมุนไพรร

๒๕๔๘-๒๕๔๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
รพ.เพชรบูรณ์
สสจ.จังหวัดเพชรบูรณ์
ปราชญ์ชาวบ้าน

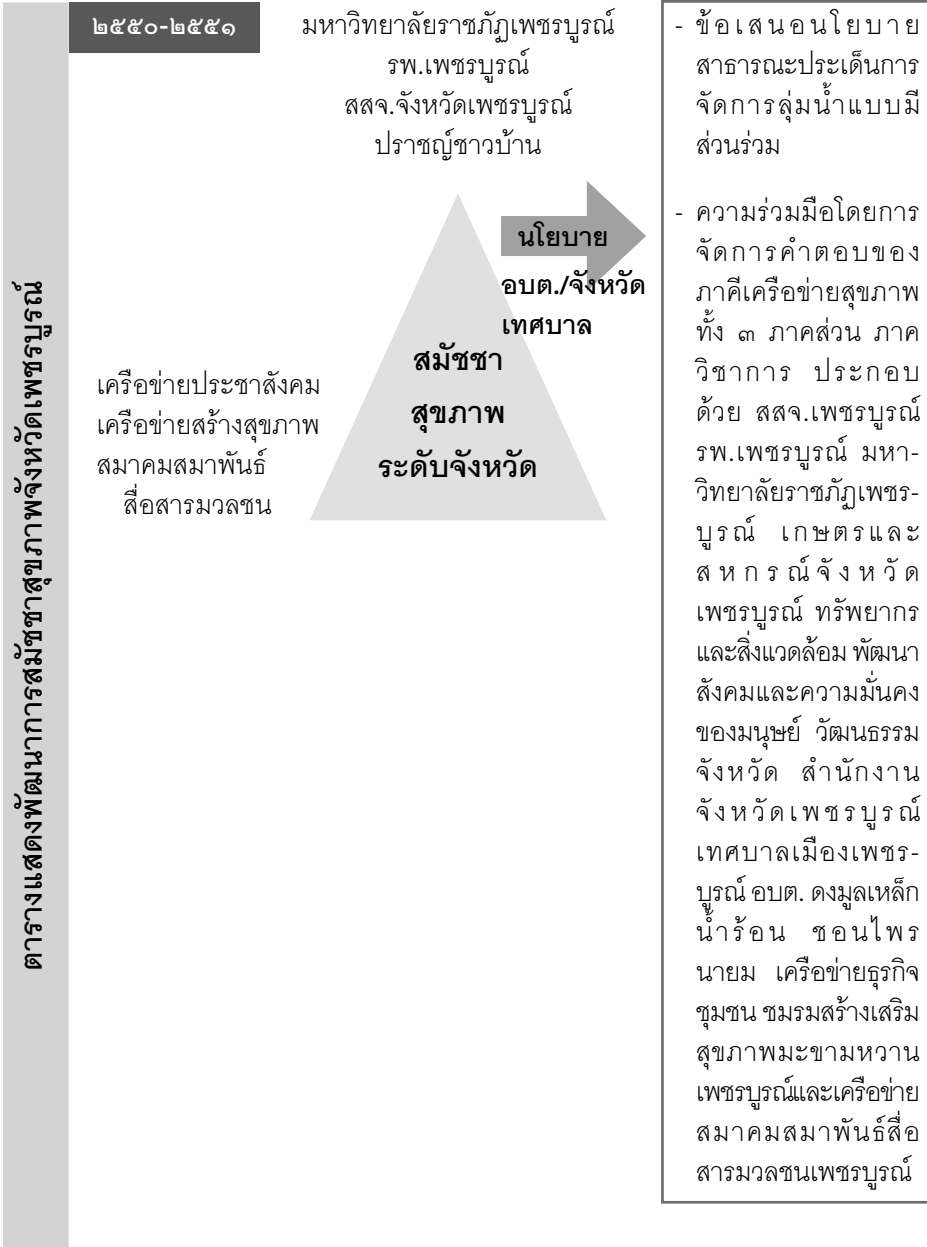
เครือข่ายประชาสังคม
เครือข่ายสร้างสุขภาพ
สมาคมสมาพันธ์
สื่อสารมวลชน

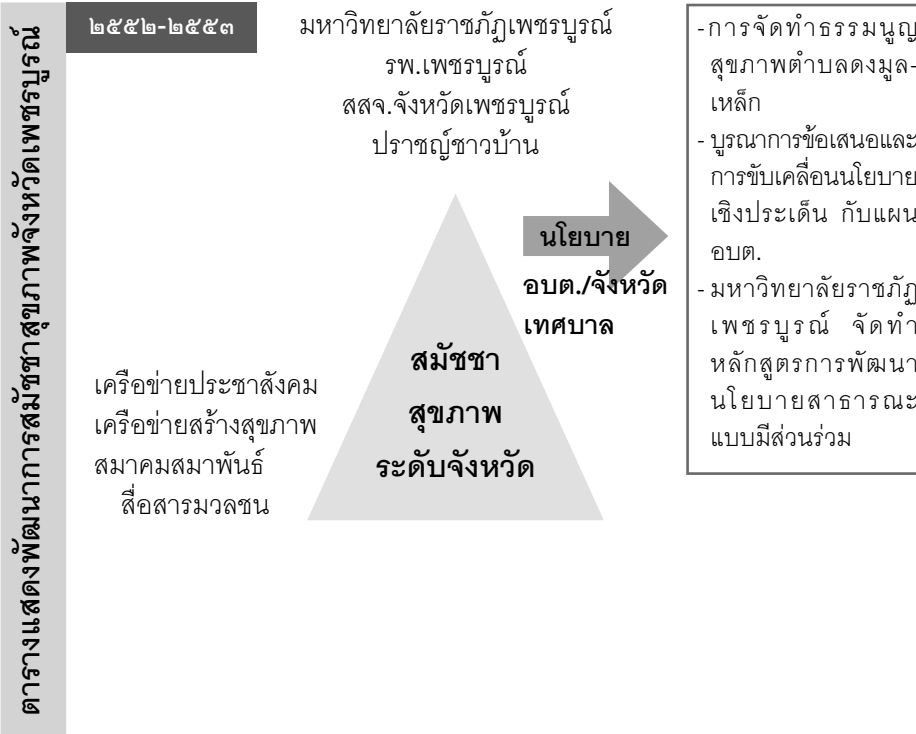
**สมัชชา
สุขภาพ
ระดับจังหวัด**

นโยบาย

อบต./จังหวัด
เทศบาล

- ประเด็นนโยบายสาธารณะ
ประเด็นเกษตรปลอดภัย และ
ครอบครัวอบอุ่น ดำเนิน
กิจกรรมล้อมครอบครัว
ด้วยรั้วรัก ใช้งบประมาณ
จังหวัด CEO
- ความร่วมมือของภาคีเครือ
ข่ายสุขภาพในการนำข้อ
เสนอไปปฏิบัติด้วยตนเอง
และหน่วยงาน สสจ. โรง
พยาบาล พัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์
และ อบต.

อาจกล่าวได้ว่ากระบวนการสมัชชาสุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์นั้น มุ่งเน้นการทำงาน ๓ ภาคส่วน คือ ภาคความรู้ วิชาการ ปราชญ์ชาวบ้าน ภาครัฐ การเมือง และเครือข่ายภาคประชาสังคม และชุมชน มุ่งเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม และกระบวนการนำเสนอ นโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ ทำให้เกิดนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพใน ๓ ระดับ ได้แก่

๑. ต่อดตนเอง ภาคีเครือข่ายของชุมชนนำไปปฏิบัติด้วยตนเอง

๒. **ต่อองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น** นำไปบูรณาการแผนงาน

๓. **นโยบายระดับจังหวัด CEO** สนับสนุนงบประมาณดำเนินงาน

ก้าวอย่างของการพัฒนา พัฒนาการสมัชชาสุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์ แบ่งออกเป็น ๒ ระยะ

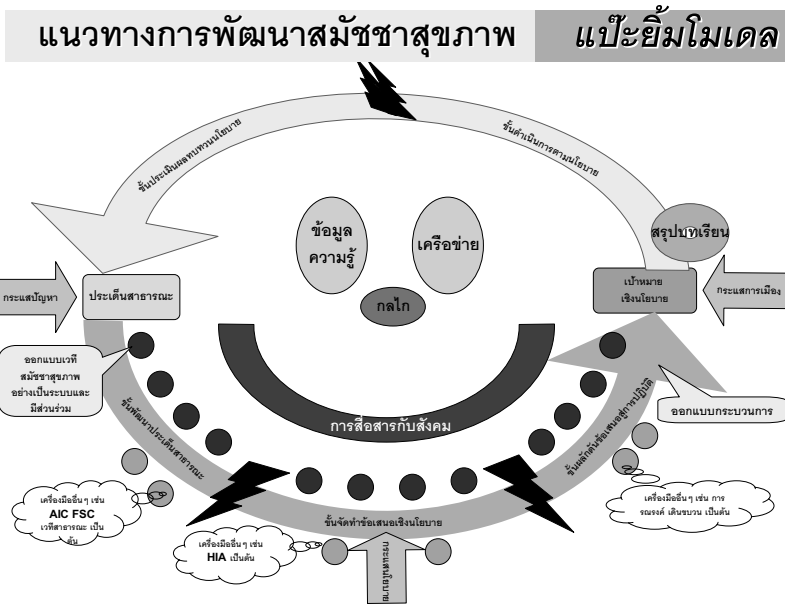
ระยะที่ ๑ แบบมวยวัด พ.ศ. ๒๕๕๔-พ.ศ. ๒๕๕๙

กลไกการทำงาน ประกอบด้วย ทีมอำนวยการและประสานงาน ทีมบริหารจัดการ ทีมวิชาการ ทีมสื่อสารสาธารณะ

กระบวนการ

๑. ประสานภาคีเครือข่าย
๒. กิจกรรมค้นหาสิ่งดีดี
๓. รวบรวม สังเคราะห์ องค์ความรู้
๔. เวทีสมัชชาสุขภาพ
๕. กิจกรรมการสื่อสารประชาสัมพันธ์
๖. กิจกรรมถอดบทเรียน

ระยะที่ ๒ แบบมีทิศทาง พ.ศ. ๒๕๕๐ - พ.ศ. ๒๕๕๓ ศึกษาแนวคิดกระบวนการสมัชชาสุขภาพโดยใช้รูปแบบแปะยิ้มโมเดลของ ดร.สุรศักดิ์ บุญเทียน

๑. **ขั้นก่อนจัดสมัชชาสุขภาพ**

- ๑.๑. ปักธง
- ๑.๒. เตรียมประเด็น
- ๑.๓. เตรียมข้อมูล
- ๑.๔. เตรียมองค์ความรู้
- ๑.๕. เตรียมเครือข่าย/พันธมิตร
- ๑.๖. ออกแบบกลไกการทำงาน
- ๑.๗. ออกแบบกระบวนการ
- ๑.๘. เตรียมการสื่อสารกับสาธารณะ
- ๑.๙. เตรียมการจัดการ (คน/เงิน/งาน)

๒. **ขันจัดเวทีสมัชชาสุขภาพ**

๒.๑ กระบวนการจัดการข้อเสนอเชิงนโยบาย

๒.๒ กระบวนการเสนอข้อเสนอเชิงนโยบายต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๒.๓ กระบวนการถอดบทเรียน

๒.๔ กระบวนการขยายผล เวทีสมัชชาสุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์

๓. **ขันหลังเวทีสมัชชาสุขภาพ**

๓.๑ การเผยแพร่ข้อเสนอเชิงนโยบายต่อสาธารณะผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น วิทยุและสื่อสิ่งพิมพ์

๓.๒ มีการติดตามข้อเสนอเชิงนโยบายอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

๓.๓ การผลักดันให้เกิดการปฏิบัติจริง

๓.๔ การติดตามผลการประเมินทางนโยบาย

บทที่ ๓

สัมมนาสุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์

จังหวัดเพชรบูรณ์มีการจัดสัมมนาเฉพาะพื้นที่หรือสัมมนาสุขภาพเฉพาะประเด็นที่แตกต่างกันในแต่ละสถานการณ์ และบริบทที่มีการเปลี่ยนแปลง แต่มีบางประเด็นที่มีกระบวนการดำเนินงานที่เป็นระบบเพื่อจัดทำนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วม จึงส่งผลต่อข้อเสนอนโยบายภาคีเครือข่ายสามารถนำไปปฏิบัติด้วยตนเอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปบูรณาการแผนงาน และแผนงาน CEO ระดับจังหวัด

รื่อง พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ....

ในระยะเริ่มต้นของการทดลองจัดเวทีสัมมนาสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ สนับสนุนงบประมาณในการจัดสัมมนาสุขภาพเพื่อยกร่าง พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ เน้นการสร้างนำชมสุขภาพ โดยมี ผศ.ธงชัย จันทร์รุ่งเรือง เป็นประธานคณะทำงาน และคุณสุรพงษ์ พรหมเท้า เป็นเลขานุการ โดยเรียนเชิญ ดร.ดิเรก ถึงฝั่ง รองผู้ว่าราชการจังหวัดในขณะนั้นเป็นที่ปรึกษา ซึ่งท่านได้หารือกับนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเพชรบูรณ์ ให้งบประมาณสนับสนุนการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็น ๖๐,๐๐๐ บาท ทั้ง ๑๑ อำเภอ

กระบวนการสมัยเชษฐภาพ มีการจัดตั้งกลไกการทำงาน ทั้ง ๓ ภาคส่วน

คณะทำงานประกอบด้วยทีมปรึกษา ทีมอำนวยการ ทีมกระบวนการ ทีมสื่อสารสาธารณะ ทีมวิชาการ ทีมวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูล และทีมติดตามประเมินผล ซึ่งเป็นการประสานพลัง ทั้ง ๓ ภาคส่วน

ภาควิชาการ วิชาชีพ ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เพชรบูรณ์ โรงพยาบาลเพชรบูรณ์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ภาครัฐ และการเมือง ได้แก่ สำนักงานจังหวัดเพชรบูรณ์ องค์การส่วนท้องถิ่นจังหวัดเพชรบูรณ์ เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และองค์การบริหารส่วนตำบล

ภาคเครือข่าย ได้แก่ เครือข่ายองค์กรชุมชนคณะเพชรบูรณ์ สโมสรงานต้นแบบจังหวัดเพชรบูรณ์ กลุ่มพัฒนาประชาคม เพชรบูรณ์ เครือข่ายเกษตรและสิ่งแวดล้อม เครือข่ายประชาสังคม เครือข่ายธุรกิจชุมชน เครือข่ายสร้างสุขสุขภาพ เครือข่ายเด็กและเยาวชน และเครือข่ายสมาคมสมาสัมพันธ์สื่อมวลชน

จังหวัดเพชรบูรณ์มีการออกแบบเวที โดยจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นทั้ง ๑๑ อำเภอ และเวทีสมัชชาสุขภาพระดับจังหวัด ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ มีคนเข้าร่วมเวทีมากกว่า ๕๐๐ คน

การผลักดันข้อเสนอนโยบายสู่การปฏิบัติ ผลการขับเคลื่อนสมัชชาสุขภาพทั้งเวที ระดับอำเภอ (๑๑ อำเภอ) และระดับจังหวัดในการทำข้อเสนอสิ่งดี ๆ ในการสร้างสุขภาพ พร้อมทั้งการสังเคราะห์ร่าง พ.ร.บ. สุขภาพแห่งชาติ ส่งผลให้ภาคีเครือข่ายปรับกระบวนการทัศน์

จากสุขภาพเป็นสุขภาวะ อีกทั้งการสร้างการมีส่วนร่วมทำให้ภาคีเครือข่ายนำไปดำเนินการเอง ทั้งระดับบุคคลคือการดูแลสุขภาพเน้นการสร้างสุขภาพ กลุ่มบุคคล เช่น ชมรมสร้างเสริมสุขภาพ กลุ่มประชาคมสุขภาพ และการดำเนินการร่วมกับภาคส่วนอื่นๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น เกษตรปลอดสารอาหารปลอดภัย และการดำเนินร่าง พ.ร.บ.สุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์ สู่เวทีระดับชาติ และเกิดเป็น พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ ปี ๒๕๕๐

ปัจจัยความสำเร็จ เกิดจากการขับเคลื่อนตัวเชื่อมภาคส่วนต่างๆ มีกระบวนการมีส่วนร่วม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ระดับอำเภอ จนกระทั่งเวทีสมัชชาสุขภาพระดับจังหวัดอย่างเป็นระบบ

เกษตรปลอดสารอาหารปลอดภัย

เวทีสมัชชาสุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์ ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ประเด็นว่าด้วยเกษตรปลอดสารอาหารปลอดภัย ที่เน้นการทำงานและประสานพลังจากทุกภาคส่วน ส่งผลให้เกิดข้อเสนอนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ อย่างเป็นรูปธรรมโดยรับงบประมาณสนับสนุนจากทบวงกรมการจังหวัด CEO

การกำหนด ประเด็นสาธารณะ

จากการรวบรวมข้อมูล
สภาพปัญหาสุขภาพ
พบว่า เพชรบูรณ์เป็น
เมืองเกษตรกรรม การ

ทำเกษตรใช้ต้นทุน การผลิตสูงในการทำเกษตรขาดทุน พบการใช้
สารเคมีมากขึ้น และตกค้างในกระแสเลือด ทำให้เกิดปัญหาความ
ยากจน และละทิ้งบ้านเกิดไปทำงานต่างจังหวัด ทำให้เด็กถูกทอด
ทิ้งอยู่กับผู้สูงอายุ เกิดปัญหาเด็กและเยาวชน เครือข่ายสุขภาพจึง
มีแนวคิดเห็นตรงกันว่าหากแก้ปัญหาด้วยการทำเกษตรปลอดสาร
อาหารปลอดภัยจะทำให้เกษตรกรมีรายได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

กระบวนการสมัชชาสุขภาพ

เวทีสมัชชาสุขภาพจังหวัด
เพชรบูรณ์ ประเด็นเกษตรปลอดสารอาหารปลอดภัยจะมีความคิด
ในการขับเคลื่อนกระบวนการโดยมีกลไกใน ๓ ภาคส่วน ได้แก่ ภาค
การเมือง ภาครัฐ ภาคประชาสังคม ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุข
จังหวัดเพชรบูรณ์ โรงพยาบาลเพชรบูรณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เพชรบูรณ์ ภาครัฐและการเมือง ได้แก่ สำนักงานจังหวัดเพชรบูรณ์
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเพชรบูรณ์ เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์
องค์กรบริหารส่วนตำบลภาคเครือข่ายต่างๆ ได้แก่ เครือข่ายเกษตร
ปลอดสารอาหารปลอดภัย เครือข่ายประชาคม เครือข่ายสร้าง
สุขภาพร่วมมือกันในการขับเคลื่อนกระบวนการ การค้นหาสิ่งดี ๆ
และสังเคราะห์องค์ความรู้ในการทำเกษตรปลอดสารอาหารปลอดภัย

โดยมีพื้นที่ต้นแบบ เช่น ไร่นานัตดินที่ทำหน้าที่ในการผลิตและแปรรูปอาหารปลอดภัย และไร่นาดำรงศักดิ์ที่ทำหน้าที่พัฒนาสายพันธุ์พืช การจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นระดับอำเภอ การจัดเวทีย่อยเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การจัดเวทีสมัชชาสุขภาพระดับจังหวัดในการนำเสนอนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ ประเด็นเกษตรปลอดภัยอาหารปลอดภัย โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ และมีเครือข่ายนำเสนอข้อเสนอเชิงนโยบายต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การผลักดันข้อเสนอสู่การปฏิบัติ ด้วยการเน้นกระบวนการสมัชชาสุขภาพอย่างเป็นระบบ เน้นการมีส่วนร่วม และกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสังเคราะห์ชุดความรู้ และการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายประเด็นเกษตรปลอดภัยอาหารปลอดภัย อย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง พร้อมด้วยการขับเคลื่อนให้เกิดความสำคัญจากทุกภาคส่วน ทำให้เครือข่ายสามารถนำข้อเสนอไปปฏิบัติด้วยตนเอง และข้อเสนอในการดำเนินการ เกษตรปลอดภัยอาหารปลอดภัย อย่างเป็นรูปธรรม โดยความร่วมมือสนับสนุนความรู้และแนวทาง จากเกษตรกรและสหกรณ์จังหวัด ธนาคารเพื่อการเกษตรจังหวัด และงบประมาณสองล้านบาทจากงบบูรณาการ CEO จังหวัดเพชรบูรณ์

ครอบครัวอบอุ่น

ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๔๙
สมัชชาสุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์ จัด
ทำสมัชชาสุขภาพว่าด้วยสภาพการณ์
เด็กและเยาวชน ทำให้เกิดข้อเสนอเชิง

นโยบายและผลักดันสู่การปฏิบัติของกระทรวงสาธารณสุขในการ
ขับเคลื่อน การสร้างครอบครัวเข้มแข็ง และจังหวัดเพชรบูรณ์โดย
ผู้ว่าราชการจังหวัด ดร.ปรีชา เรืองจันทร์ สนับสนุนการดำเนินงาน
อย่างเป็นทางการ ภายใต้ชื่อกิจกรรม “ล้อมครอบครัวด้วยรั้วรัก”

กำหนดประเด็นสาธารณะ สถาบันครอบครัวเป็นสถาบัน
พื้นฐานหลักสำคัญของสังคมในการพัฒนาคุณภาพคน เป็นรากฐานของ
ความเป็นปึกแผ่นมั่นคงของ
ชุมชน สังคมและประเทศชาติ
เมื่อจัดผลการพัฒนา เป็น GDP
แทน GDH และกระแสนิยม
ทำให้ระบบครอบครัวล่มสลาย
เกิดปัญหาที่รุนแรงกับเด็กและ

เยาวชนที่รุนแรง ตั้งแต่การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ คุณภาพการ
ศึกษาต่ำลง เด็กติดเกมส์ ยาเสพติด และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
ครอบครัวอบอุ่นจึงเป็นประเด็นสาธารณะที่ภาคีสุขภาพจากทุกภาค
ส่วนของจังหวัดเพชรบูรณ์ให้ความสำคัญและร่วมมือดำเนินการ

กระบวนการสมัชชาสุขภาพ ว่าด้วยสภาวะเด็กและเยาวชน
ครอบครัวอบอุ่นจังหวัดเพชรบูรณ์ ประกอบด้วยกลไกทุกภาคส่วนที่
มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงาน ได้แก่ สำนักงานจังหวัดเพชรบูรณ์
สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สถานีตำรวจภูธรจังหวัด
เพชรบูรณ์ สถานพินิจเด็กและเยาวชน จังหวัดเพชรบูรณ์ โรงเรียน
มหาวิทยาลัย วิทยาลัยเทคนิค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาล
องค์การบริหารส่วนตำบล การขับเคลื่อนทางสังคมประกอบไปด้วย

สมาคมสัมพันธ์สื่อมวลชนเพชรบูรณ์ เครือข่ายภาคประชาสังคม
เครือข่ายเด็กและเยาวชน ผู้ปกครองและผู้สนใจ ร่วมมือกันขับเคลื่อน
ตั้งแต่กระบวนการ การจัดตั้งคณะทำงานระดับอำเภอและระดับจังหวัด
การวิเคราะห์ประเมินสถานการณ์เด็กและเยาวชน การจัดกิจกรรมสิ่ง
ดี ๆ กินข้าวเย็นสานสัมพันธ์ครอบครัว ศิลปะการแสดง ดนตรีไทย
ดนตรีสากล การวาดภาพระบายสี การแสดงวัฒนธรรม การอนุรักษ์
ภูมิปัญญาดูแลเด็กและเยาวชน เช่น เพลงกล่อมลูก รวบรวมเป็น
ชุดความรู้ และจัดกระบวนการเรียนรู้ พื้นฐานที่ดี ๆ ค่าครอบครัว
อบอุ่น สำหรับเด็กและเยาวชน และเวทีสมัชชาสุขภาพระดับจังหวัด
เน้นกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการนำเสนอผลักดันข้อเสนอ
นโยบายสาธารณะในการสร้างครอบครัวอบอุ่น

การผลักดันข้อเสนอสู่การปฏิบัติ

ภาคีเครือข่ายและผู้สนใจนำข้อเสนอตนเองไปปฏิบัติ เช่น การ
กินข้าวเย็นสานสัมพันธ์ครอบครัว การนำภูมิปัญญาดั้งเดิมในการดูแล
เด็กและเยาวชน เช่น เพลงกล่อมลูก ของเล่นเด็กสมัยโบราณ ภาคี
เครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงพยาบาล โดยหน่วยงานจิตเวชจัดกิจกรรม
ครอบครัวอบอุ่นสำหรับเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข
นำไปกำหนดนโยบาย โครงการครอบครัวเข้มแข็ง งบประมาณการ CEO
สนับสนุนกิจกรรมล้อมครอบครัวด้วยรั้วรัก ดำเนินการต่อเนื่องถึง
ปี ๒๕๕๓ สนับสนุนงบประมาณโดย พัฒนาสังคมและความมั่นคง
มนุษย์ ในการจัดทำค่ายครอบครัวอบอุ่น จังหวัดเพชรบูรณ์

การทำบันทึกข้อตกลง MOU

สืบเนื่องจากการดำเนินกระบวนการสมัชชาสุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์อย่างต่อเนื่องทำให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรบริหารส่วนตำบล และสื่อมวลชน เครือข่ายภาคประชาสังคม และเครือข่ายต่างๆ จึงได้ให้ความร่วมมือบันทึกข้อตกลงในการดำเนินงานในการสนับสนุนจัดทำนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพของคนเพชรบูรณ์ จำนวน ๒๐ องค์กร ในปี พ.ศ ๒๕๕๒ ในหอวัฒนธรรมนครบาลเพชรบูรณ์ โดยมีหัวหน้าส่วนราชการบันทึกข้อตกลงร่วมกัน และ นพ.อำพล จินดาวัฒนะ ให้เกียรติเป็นประธานในการบันทึกข้อตกลง ส่งผลให้เกิดความร่วมมือสนับสนุนกระบวนการจัดทำนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ และกิจกรรมในการสร้างสุขภาพให้กับคนเพชรบูรณ์ อย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

รรมนูญสุขภาพตำบลงูสเห็ก

กระบวนการสมัชชาสุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์ มุ่งเน้นการประสานพลังของทุกภาคส่วน และผู้คนที่มีความสำคัญสาธารณะในการทำสิ่งดี ๆ และเป้าหมายในการดำเนินการเพื่อให้เกิดผลในระดับตำบลและจังหวัด จึงทำให้พบกับบุคคลแกนนำท่านหนึ่ง คือ นายก

องค์การบริหารส่วนตำบลดงมูลเหล็ก นายกัณเฑาะว์ ก้อนทอง ผู้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในตำบล ด้านการศึกษา และสุขภาพด้วยสายสัมพันธ์แห่งความเป็นพี่ เป็นผู้ใหญ่ที่เคารพ ท่านหนึ่ง ในคณะทำงานสมัชชาสุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์ และเข้าร่วมงานสมัชชาสุขภาพระดับชาติ ทำให้ท่านมีความประทับใจและเห็นคุณค่า ประโยชน์ในการระดมการสมัชชาสุขภาพ และเชื่อว่าการกำหนดนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพที่ดีจะทำให้มีแผนงานกิจกรรมที่ดี ๆ ของ อบต. ในการสร้างสุขภาพให้กับชุมชน

กระบวนการสมัชชาสุขภาพ ว่าด้วย ธรรมนูญสุขภาพตำบล ดงมูลเหล็ก

เริ่มต้นจากการสร้างกลไกการทำงาน ๒ ระดับ คือ คณะทำงานสมัชชาสุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์ ทำหน้าที่สนับสนุนวิชาการ วิทยากร ในการจัดทำธรรมนูญสุขภาพตำบล คณะทำงานธรรมนูญสุขภาพตำบล ดงมูลเหล็ก ทำหน้าที่ขับเคลื่อนกระบวนการสมัชชาสุขภาพตำบล ดงมูลเหล็ก ตั้งแต่การสำรวจชุมชนด้วยเครื่อง ๗ ชั้น การสำรวจความคิดเห็น ความต้องการในการจัดทำแผนสุขภาพตำบล การวิเคราะห์ รวบรวมข้อมูล การจัดทำร่างธรรมนูญตำบล การจัดเวทีรับฟังความคิดเห็น การ

สื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจ และการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ
ประกาศเป็นธรรมเนียมสุภาพตำบล

บทที่ ๔

องค์ประกอบความสำเร็จ.....

องค์ประกอบความสำเร็จของกระบวนการ พัฒนานโยบาย
สาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วมและเกิดกระบวนการสมัชชา
สุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์

๑. สถาบันการเรียนรู้ภาคประชาสังคมจังหวัดเพชรบูรณ์

ได้ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๐ การทำงานเน้นงาน
สมัชชาสุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์อย่างต่อเนื่อง กล่าวได้ว่า สถาบัน
การเรียนรู้ภาคประชาสังคมจังหวัดเพชรบูรณ์
ทำหน้าที่เป็นสถาบันเลขานุการประสาน
งาน ประสานพลังทุกภาคส่วนในการ
ทำงานร่วมกัน เพื่อสร้างนโยบายสาธารณะ
สุขภาพคนเพชรบูรณ์ ด้วยจิตสำนึก
สาธารณะ โดย คุณสุรพงษ์ พรหมเท้า ทำ
หน้าที่ผู้อำนวยการสถาบันการเรียนรู้ภาคประชาสังคมจังหวัดเพชรบูรณ์
ปัจจุบันได้รับคัดเลือกเป็นคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ตัวแทน
ภาคเอกชน

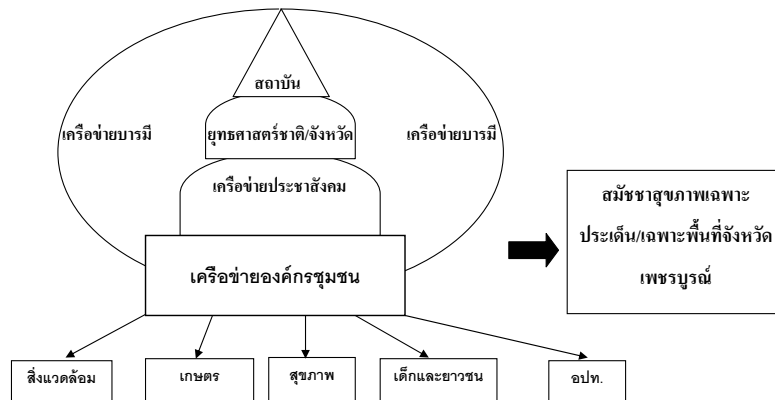
วิสัยทัศน์

สถาบันการเรียนรู้ภาคประชาสังคมจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นองค์กรที่มุ่งเน้นให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมจังหวัดเพชรบูรณ์ ในการส่งเสริมสนับสนุนสังคมแห่งการเรียนรู้โดยการพัฒนาตนเองเพื่อพัฒนาสังคม

พันธกิจ

ส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายของภาคประชาสังคมโดยกระบวนการพัฒนาตนเองเพื่อพัฒนาสังคมใช้หลักการพึ่งตนเอง และเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวทางของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อแก้ไขปัญหาโดยทำหน้าที่เป็นหน่วยจัดการความรู้

โครงสร้างของสถาบันการเรียนรู้ภาคประชาสังคมจังหวัดเพชรบูรณ์

แกนนำเครือข่ายยุคต้นมีคณะบุคคลดังต่อไปนี้

๑. ดร.ดิเรก ถึงฝั่ง ผู้ให้คำปรึกษาและสนับสนุนงบประมาณ
๒. ดร.ปรีชา เรืองจันทร์ ผู้ให้การสนับสนุนเรื่องงบประมาณ
๓. ผศ.ธงชัย จันรุ่งเรือง ผู้ก่อกำเนิดการทำสมาธิสุขภาพ
จังหวัดเพชรบูรณ์
๔. ผศ.วิวัฒนา มหาราช
๕. นายจรัญ พรหมนน
๖. นายสุรพงษ์ พรหมเท้า
๗. นางสาวพิมพ์พร สีคำ
๘. ดร.สมบัติ บุญเลี้ยง
๙. นางสาวณิชารีย์ นาคสีสุข
๑๐. นางสาววาสนา ทองใบ
๑๑. โรงพยาบาลเพชรบูรณ์
๑๒. นางสาววงเดือน วงศ์มานิตย์
๑๓. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพชรบูรณ์

แกนนำเครือข่ายยุคกลางประกอบด้วย

๑. นายอนุชา สัมมะจารินทร์
๒. นางกานต์จรรย์ ละคำ
๓. นางสาวศุรีพร คงศรีไพ
๔. นางประไพพิศ กันทอง

แกนนำเครือข่ายยุคปัจจุบันประกอบด้วย

๑. นายกันทิพย์ คำเกตุ
๒. นางสาวขนิษฐา คະสีทอง

๓. นางสาวอรรวรรณ ดวงดี
๔. นายสมเกียรติ มิ่งขวัญ
๕. จ.ส.อ.สมชาย เสือเล็ก
๖. นายธีรภัทร ปัดชา
๗. นางสาวปรีษา ต่ายตามบุญ
๘. นางสาวไพริน พรหมถิน

เครือข่ายที่ปรึกษาและสนับสนุน

ดร. ดิเรก ถึงฝั่ง

“ในเรื่องของสุขภาพนะ ถ้าสุขภาพดีก็ไม่ต้องพึ่งหมอ ถ้าสุขภาพดีอะไรก็จะดีตามไปหมด สุขภาพดี ทำให้สมองดี ไม่ฝ่อ”

“ไม่มีใครกลัวตาย แต่ทุกคนกลัวการนั่งกินนอนกิน ในที่นี้หมายถึง การเป็นอัมพาตนะ ครับ เป็นกรรมของคนเป็น แต่เป็นเวรของคนอยู่”

“ความแข็งแรงของสุขภาพ ทุกคนต้องดิ้นรน กินพอควร และออกกำลังกายก็พอควร”

ดร. ปรีษา เรืองจันทร์

“ตอนแรกชอบที่จะทำงานอย่างนี้ และได้รับการแต่งตั้งให้เป็นที่ปรึกษาและให้การสนับสนุนในการทำสมัชชาสุขภาพ เริ่มต้นการจัดค่ายครอบครัวอบอุ่นที่ไร่ศรีวรรณ เลยได้คณะทำงานสมัชชา

สุขภาพและได้เครือข่ายในการทำงานร่วมกัน
ประทับใจที่ทุกคนให้ความร่วมมือและทุกคน
มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการทำงาน ได้ทั้ง
สร้างบุคคลต้นแบบ และมีคนสนใจในกิจกรรม
นี้เพิ่มมากขึ้น”

ผศ.ธงชัย จันทร์รุ่งเรือง รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและประกันคุณภาพ
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

“ต้องการที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วน
ร่วมการสร้างเสริม สุขภาพโดยการเริ่มต้นจาก
การดึงบุคคลที่อยู่ตามหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามา
รวมกลุ่มกัน เลือกบุคคลที่สนใจในสมัชชานี้
และพร้อมที่จะขับเคลื่อนไปด้วยกัน และต้อง
มีความร่วมมือกันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน”

ดร.สมบัติ บุญเลี้ยง คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

เป็นแกนนำในการชักชวนบุคคลเข้า
มามีส่วนร่วมในสมัชชา โดยการดึงเอาบุคคล
ที่สนใจเข้ามาร่วมงาน ตอนแรก ๆ อาจจะ
เป็นการบังคับในหน้าที่ แต่ปัจจุบันทุกคนให้
ความสนใจสมัชชาสุขภาพเพิ่มมากขึ้น ความ
สำเร็จของสมัชชาก็คือ “การที่เราช่วยกันทำ ทำแบบมีส่วนร่วม มีการ
สร้างบุคคลต้นแบบ”

นายไฉน ก้อนทอง นายกองดีการบริหารส่วนตำบลดงมูลเหล็ก

“ช่วงแรกก็เป็นแกนนำของสมัชชาและก็ได้ชักชวนบุคคลในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนโดยเริ่มจากการตั้งกลุ่มงานต่างๆ ไม่ได้แบ่งชั้นว่าต้องทำอะไรมีฐานะอะไรทุกคนก็มีสิทธิเท่าเทียมกันที่จะร่วมกันแสดงความคิดเห็นถึง ตอนแรกๆ จะมีแต่คนต่อต้านก็ตามก็มีคนเข้ามามีส่วนร่วมน้อย แต่เมื่อเห็นผลที่เราได้ทำเพื่อประโยชน์ของคนในชุมชนสังคม ต่อมาก็มีการยอมรับและถือปฏิบัติพร้อมที่จะเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นทุกเมื่อ”

ดต.สุขสันต์ ภิชัย นายกสมาคมสมาพันธ์สื่อจังหวัดเพชรบูรณ์

“เห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อสุขภาพ สิ่งที่สำคัญคือ การที่ประชาชนต้องมีความรู้ในการดูแลสุขภาพของตนเอง จึงจะให้ประชาชนคนจังหวัดเพชรบูรณ์มีสุขภาพที่ดีได้ การเข้ามา
ร่วมเป็นคณะทำงานสมัชชาสุขภาพได้เห็นว่ากระบวนการเหล่านี้ทำให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจต่อสุขภาพมากยิ่งขึ้น”

คุณฐิติมา บุญรอดกลับ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

“คิดว่า กระบวนการสมัชชาสุขภาพทำให้เกิดนโยบายเพื่อสุขภาพถือว่าเป็นการทำงานเชิงรุก เน้นการมีส่วนร่วมของภาคี

เครือข่าย ซึ่งน่าจะเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการสร้างสุขภาพในยุคนี้นี้ เนื่องจากรอให้เจ็บป่วยแล้วไปรักษาจะเสียค่าใช้จ่ายเยอะและสุขภาพคนไทยก็ไม่ดีและต้องใช้งบประมาณในการดูแลรักษาเป็นจำนวนมาก”

คุณสถาพร ธรรมสถิตย์ ประธานสภาผู้สูงอายุจังหวัดเพชรบูรณ์

“ผมเข้ามาร่วมงานสมัชชาสุขภาพตั้งแต่ปีแรก ๆ รู้สึกประทับใจดีใจ และเห็นคุณค่าของกระบวนการสมัชชาสุขภาพนี้ว่าเป็นสิ่งที่มีประโยชน์จริง ๆ ทำให้ภาคีเครือข่ายสุขภาพ เช่น นักวิ่ง ผู้สูงอายุ เด็กและเยาวชน ผู้รักสุขภาพ ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อดูแลสุขภาพตนเองโดยไม่ต้องใช้เงินมาก”

คุณปิยะนุช นุใหม่ เลขานุการชมรมสร้างเสริมสุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์

“เข้ามาร่วมสมัชชาสุขภาพตั้งแต่ร่างพ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ ปี ๒๕๔๔ และได้มาร่วมงานโดยตลอด สิ่งที่ได้จากสมัชชาสุขภาพคือ การปรับเปลี่ยนแนวคิด ความรู้ในการสร้างสุขภาพ โดยเฉพาะชมรมวิ่งเปลี่ยนเป็นชมรมสร้างเสริมสุขภาพมะขามหวานเพชรบูรณ์ เพื่อเปิดโอกาสให้คนรักสุขภาพรวมตัวกันทำกิจกรรมรณรงค์และสร้างเสริมสุขภาพ และก็

มีการทำงานกันแบบเกื้อกูล แบบเครือข่าย แลกเปลี่ยนเรียนรู้จน
ปัจจุบันชมรมสร้างสุขภาพของเราก็เป็นตัวอย่างให้กับจังหวัดอื่น ๆ ใน
เรื่องการรณรงค์สร้างความตระหนักในการออกกำลังกายและสร้าง
สุขภาพ”

แกนนำเครือข่ายสถาบันการศึกษานูภาคประชาสังคม จังหวัดเพชรบูรณ์

คุณอนุชา สัมมะจารินทร์ กล่าวว่า “แรก ๆ ที่เข้า
มา มาเรียนรู้ก่อน เพราะยังไม่เข้าใจกระบวนการ
เท่าไรนัก แต่สิ่งที่เกิดขึ้นนั้น เมื่อได้ทำแล้วรู้สึก
ว่าดี และมีความรู้ในด้านต่าง ๆ และยังได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน ๆ อีกด้วย และเราทำแล้ว
ทุกคนได้รับประโยชน์และยังเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมใน
สมัชชากับทางสโมสรฯ และสถาบันฯ และทางสถาบันได้เปิดโอกาส
ให้พัฒนาตนเองจนในที่สุด สิ่งที่ยากทำก็ได้ทำ”

นายกันต์ทิพย์ คำเกตุ กล่าวว่า “ผมได้เข้ามา
ในสมัชชาสุขภาพตั้งแต่ ปี ๒๕๔๘ ซึ่งครั้งแรกที่
เข้ามานับเป็นเรื่องที่ดี และเป็นเรื่องที่สำคัญใน
การที่ได้เข้ามาในสมัชชาสุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์
และผมได้เข้ามาในนามของสโมสรงานต้นแบบ
ซึ่งครั้งแรกก็เข้ามาร่วมเวทีในสมัชชาสุขภาพ และได้้นำเสนอแนว

ความคิดต่อสมัชชาสุขภาพ และได้เข้ามาเต็มรูปแบบกิจกรรมค่าย
ครอบครัวอบอุ่นในปี ๒๕๕๐ ปัจจุบันผมได้เป็นผู้ช่วยวิทยากรร่วม
ในสมัชชาชาติ (ห้องยึดเยื่อ)”

คุณอรรณ ดวงดี กล่าวว่า “ได้เข้าร่วมเวทีสมัชชาสุขภาพในปี
๒๕๕๑ ที่ผ่านมา เข้ามาในเครือข่าย ตอนนั้น
ซึ่งเข้ามาช่วยในคณะทำงาน และในนามของ
สถาบันฯ ที่ได้เปิดโอกาสให้เข้ามาร่วมมือบทบาท
ในการแสดงความคิดเห็น อีกทั้งยังให้เข้าร่วม
งานสมัชชาสุขภาพจนสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน”

คุณวาสนา ทองใบ กล่าวว่า “เวทีสมัชชา เป็นพื้นที่สาธารณะที่เปิด
โอกาสให้คนเพชรบูรณ์ ทุกภาคส่วนมาร่วมกันคิด
และหาทิศทางในการสร้างสุขภาพให้คนเพชรบูรณ์”
“กระบวนการสมัชชาสุขภาพจังหวัด
เพชรบูรณ์ มีการขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่องนั้น ทำให้
คนตระหนักในการดูแลสุขภาพด้วยตนเองมากกว่า
การพึ่งโรงพยาบาลอย่างเดียว ปัจจุบันและในอนาคตทุกภาคส่วน
ต้องให้ความสำคัญในการสร้างนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพมาก
ยิ่งขึ้น เพราะค่ายา ค่ารักษา แพงมากขึ้น ประเทศไทยและคนไทย
ต้องใช้จ่ายงบประมาณด้านการรักษา”

คุณศุภิพร คงศรีไพ กล่าวว่า “เข้ามาร่วมสมัชชาสุขภาพครั้งแรกเลย ในปี ๒๕๕๑ มาในนามของสถาบันฯ เพราะทางสถาบันฯ ได้เปิดโอกาสให้เข้าร่วมและยังเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น เพราะว่าสมัชชาสุขภาพเป็นเรื่องที่สำคัญที่จะต้องทำประโยชน์ให้แก่ชุมชน สังคม”

คุณสมชาย เสือเล็ก กล่าวว่า “ครั้งแรกที่เข้ามาในสมัชชาสุขภาพคือศูนย์วัฒนธรรม งานถนัดคืองานศิลปะต่อเนื่องมา และเชื่อมโยงไปถึงงานสร้างสุขภาพภาคเหนือ และต่อไปถึงงานที่จังหวัดพิษณุโลก”

คุณนิตริฐา คะสีทอง กล่าวว่า “เริ่มต้นคนในจังหวัดไม่รู้จักสมัชชายังคิดแบบเดิม ๆ อยู่ พอหลังจากที่มี พ.ร.บ.สุขภาพฯ ออกมา ทั้งภาครัฐท้องถิ่น เริ่มเห็นคุณค่าของสมัชชาและให้ความสำคัญกับกระบวนการนี้เพิ่มมากขึ้น”

คุณธีรภัทร ปัดชา กล่าวว่า “ผมได้พัฒนาตนเองทั้งทางด้านบุคลิกภาพ การพูดการจา และยังทำให้ผมมีความคิดที่เป็นผู้ใหญ่ขึ้นและการที่ได้มาทำงานในจุดนี้ ทำให้ผมได้พัฒนากรอบแนวความคิดอีกด้วย”

บทที่ ๕

บทส่งท้าย...และพัฒนาต่อเบื้อง

สมัชชาสุขภาพ เป็นนวัตกรรมทางสังคมที่เปิดพื้นที่สาธารณะ รูปแบบใหม่ให้กับผู้คนทุกฝ่ายในสังคมได้เข้ามา ร่วมกันทำงานเชิงนโยบายที่เรียกว่า การพัฒนานโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วม ตามวิถีทางประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Democracy) ที่มีความสำคัญควบคู่ไปกับประชาธิปไตยแบบตัวแทน (Representation Democracy)

สมัชชาสุขภาพ จึงถือได้ว่าเป็นทั้งกระบวนการทำงานด้านสุขภาพด้วยกรวิธีใหม่ที่มองเรื่องสุขภาพกว้างไกลกว่าเรื่องการเจ็บไข้ได้ป่วย มดหมอ หยูกยา หรือการแพทย์และการสาธารณสุขเท่านั้น

ในขณะที่เดียวกันก็เป็นทั้งกระบวนการพัฒนานโยบายสาธารณะรูปแบบใหม่ที่เน้นการมีส่วนร่วม ถักทอเชื่อมประสานกันอย่างเป็นกัลยาณมิตร โดยใช้ทั้งความรู้และความรักเพื่อสร้างสังคมสุขภาวะร่วมกัน อีกทั้งยังเป็นกระบวนการประชาธิปไตยที่เป็นอีกรูปแบบหนึ่งของ การเคลื่อนไหวไปพร้อม ๆ กันด้วย

สมัชชาสุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์ มีกระบวนการดำเนินงานที่ไม่มีรูปแบบตายตัว แต่เป็นพื้นที่สาธารณะดี ๆ ที่ทำให้คนเพชรบูรณ์ จากทุกภาคส่วนได้ร่วมมือกันทำงานเพื่อสร้างนโยบายสาธารณะดี ๆ

เพื่อสุขภาพของคนเพชรบูรณ์ กระบวนการขับเคลื่อนมุ่งเน้นการ
เชื่อมประสานพลังจากทุกภาคส่วนวิชาชีพ วิชาการ ประชาชนชาวบ้าน
ภาครัฐ ภาคราชการ การเมือง และภาคเครือข่ายผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
มีการสร้างและใช้ความรู้ ทักษะทางสังคม ภูมิปัญญา วัฒนธรรมท้องถิ่น
เน้นกระบวนการมีส่วนร่วม คิด ทำ ร่วมเป็นเจ้าของของดำเนินการ นำ
นโยบายสู่การปฏิบัติ และการดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีความ
ยืดหยุ่นและเปิดกว้าง

สถาบันการเรียนรู้ภาคประชาสังคมจังหวัดเพชรบูรณ์ ในฐานะ
องค์กรเลขานุการ ทำหน้าที่ประสานงาน บริหารจัดการ ประสาน
พลังทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อน และดำเนินการให้เกิดกระบวนการ
จัดทำนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วม อีกทั้งการผลักดัน
สู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผลในบางประเด็น เช่น เกษตร
ปลอดภัยอาหารปลอดภัย ค่ายครอบครัวอบอุ่น ธรรมนูญตำบล

การดำเนินกระบวนการสมัชชาสุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์
ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ - พ.ศ. ๒๕๕๓ ส่งผลต่อการปรับกระบวนการ
ทัศน์เรื่องสุขภาพของคนเพชรบูรณ์ ที่มองเรื่องสุขภาพมากกว่า มอง
หมอ hygiena เกิดกระแสการสร้างสุขภาพนำการซ่อมสุขภาพ เห็นได้
ชัดเจนจากภาคีสุขภาพ ชมรมวิ่ง เปลี่ยนชื่อเป็นชมรมสร้างเสริมสุขภาพ
มะขามหวานเพชรบูรณ์ โดยมี**คุณทศพร บัวชุม** เป็นประธานชมรม
คุณ ปิยะนุช นุใหม่ เป็นเลขานุการ ทำให้ภาคีเครือข่ายเติบโตจาก
เดิม ๑๐-๒๐ คน จนสามารถจัดกิจกรรมการสร้างความตระหนักให้
ผู้คนดูแลสุขภาพอย่างต่อเนื่อง และหลากหลาย เช่น เดิน - วิ่ง วัน
วิสาขบูชา เดิน วิ่ง เพื่อสุขภาพ ในระดับอำเภอ และระดับจังหวัด

ร่วมกับเทศบาล องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วน
ตำบล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาลเพชรบูรณ์ และภาคี
เครือข่ายสุขภาพอื่นๆ จากการรณรงค์ทำให้ผู้คนสามารถนำมาปฏิบัติ
เพื่อสร้างสุขภาพในชีวิตประจำวัน และเป็นแกนนำให้กับชุมชนได้

ผลที่เป็นรูปธรรมของกระบวนการสมัชชาสุขภาพจังหวัด
เพชรบูรณ์ คือ การจัดทำเป็นหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับ
ปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ โดยคณบดีคณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ **ดร.สมบัติ บุญเลี้ยง** ที่มีวิสัยทัศน์ และท่านมี
บทบาทในฐานะประธานคณะทำงานสมัชชาสุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์
ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๓ และได้ร่วมงานเวทีสมัชชาสุขภาพ ระดับ
ชาติทำให้เกิดความมั่นใจ และเห็นคุณค่าของกระบวนการสมัชชา
สุขภาพในการจัดทำและผลักดันข้อเสนอนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ
 อีกทั้งการจัดทำธรรมนูญตำบลดงมูลเหล็ก เพื่อเป็นกรอบทิศทางใน
การจัดทำแผนงาน กิจกรรมโครงการในการสร้างสุขภาพให้กับชุมชน
และอีกหลายหลายพื้นที่ตำบล อำเภอ และจังหวัด ที่มีความสนใจใน
การจัดทำธรรมนูญสุขภาพระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด

จึงเป็นอีกหนึ่งความท้าทายของภาคีเครือข่ายสมัชชาสุขภาพ
จังหวัดเพชรบูรณ์ ในการจัดทำธรรมนูญสุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์
เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการดำเนินงานสร้างสุขภาพะคนเพชรบูรณ์
ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีความสุข และต้องไม่ไกลเกินฝันของคน
จากการสัมภาษณ์ผู้ริเริ่มและได้ให้แนวทางการขับเคลื่อนกระบวนการ
สมัชชาสุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์โดยเน้นการสร้างการมีส่วนร่วม
หรือ ประชาธิปไตยอย่างมีวิจาร์ณญาณ **ผศ.ธงชัย จันทร์รุ่งเรือง**

รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา ท่านกล่าวว่า “กระบวนการสมัชชาสุขภาพทำให้คนเพชรบูรณ์ ได้มีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพตนเองมีการรับรู้มีความเข้าใจมากขึ้น ในภาคีหลากหลาย เครือข่าย ไม่ว่าจะเครือข่ายธุรกิจชุมชน ประชาสังคม ผู้สูงอายุ เด็ก และเยาวชน ภาคีเครือข่ายสุขภาพต่าง ๆ”

ดร.สมบัติ บุญเลี้ยง ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า “กระบวนการสมัชชาสุขภาพเป็นสิ่งที่ดีมาก ๆ ควรจัดอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้คนเพชรบูรณ์รับรู้ และดูแลสุขภาพมากขึ้น และการประสานงานกับหัวหน้าส่วนราชการ ร่วมดำเนินการด้วยจะทำให้เกิดผลสำเร็จมากขึ้น”

คุณสมเกียรติ มิ่งขวัญ นักวิชาการสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพชรบูรณ์ ในฐานะคณะทำงานสมัชชาสุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าวว่า “เพชรบูรณ์น่าจะทำธรรมนูญจังหวัดได้แล้วนะ น่าจะเป็นไปได้”

คุณกรรณิการ์ สุจริตจันทร์ นักวิชาการสาธารณสุขโรงพยาบาลเพชรบูรณ์ กล่าวว่า “เพชรบูรณ์น่าจะทำได้ อปท. สถานีอนามัยต่าง ๆ ภาคีส่วนอื่น ๆ ก็พร้อมให้ความร่วมมือ”

ดร. กุลรัตน์ บริรักษ์วาณิช พยาบาลชำนาญการพิเศษ รองฝ่ายการพยาบาลด้านวิชาการ โรงพยาบาลเพชรบูรณ์ “ให้ความสนใจและข้อเสนอแนะการจัดทำธรรมนูญสุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์ น่าจะเริ่มต้นในการทำวิจัยสุขภาพของคนเพชรบูรณ์ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการทำธรรมนูญจังหวัด”

กล่าวโดยสรุป จากบทสัมภาษณ์และข้อเสนอแนะของภาคีเครือข่ายสมัชชาสุขภาพจังหวัดเพชรบูรณ์ ทำให้เห็นแนวทาง

ทิศทางการร่วมมือของภาคีสุขภาพในการจัดทำธรรมนูญสุขภาพ
จังหวัดเพชรบูรณ์ หรือการจัดทำนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพของ
คนเพชรบูรณ์ โดยมีกระบวนการสมัชชาสุขภาพซึ่งเป็นกระบวนการที่
มีคุณค่า มีความหมายต่อชีวิตมนุษย์ และผู้คนในสังคม ให้มีคุณภาพ
ชีวิตที่ดี และมีความสุขในดินแดนแห่งมาตุภูมิเพชรบูรณ์บ้านเรา

ที่ปรึกษา

นายสุรพงษ์ พรหมเท้า
ผศ.ธงชัย จันทร์รุ่งเรือง
ดร. สมบัติ บุญเลี้ยง

บรรณาธิการ

นางสาววาสนา ทองใบ
นางกรรณิการ์ สุจริตจันทร์
นายสมเกียรติ มิ่งขวัญ

ออกแบบสื่อ

นายธีรภัทร ปัดชา
นางสาวไพริน พรหมถิ่น
นางสาวปรียาพร ต่ายตามบุญ